

مقایسه دو جمعیت سیر *Allium sativum L* تحت

تراکم‌های مختلف کاشت

فرزاد صباغ زاده^۱ و کاشی عبدالکریم^۲

۱- کارشناس ارشد باغبانی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز

۲- استاد گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

سیر *Allium sativum L.* از خانواده *Alliaceae* یکی از گیاهان قدیمی و مهم است که دارای مصارف متفاوتی از قبیل چاشنی غذا و دارویی می‌باشد. به علت عقیم بودن سیر، کشت سیر چه متداول ترین روش ازدیاد این گیاه به شیوه غیر جنسی بوده و به همین خاطر آلوده به ویروس بوده و عملکرد پایینی دارد. البته برخی ارقام بومی عملکرد نسبی بیشتری داشته و از کیفیت مطلوب تری نسبت به سایر ارقام نیز برخوردارند. هدف این تحقیق، بررسی امکان کاشت سیر درشت رقم بهشهری در استان خوزستان و مقایسه آن با یکی از ارقام بومی منطقه یعنی سیر رامهرمزی از طریق بررسی اثر تراکم‌های مختلف کشت روی پارامترهای رشد می‌باشد. در این بررسی با استفاده از طرح آماری کرت‌های خرد شده در چهار تکرار، ارقام سیر رامهرمزی و سیر بهشهری در چهار تراکم مختلف (۱۰۰۰۰۰، ۱۳۳۳۳۳، ۲۰۰۰۰۰ و ۴۰۰۰۰۰ بوته در هکتار) مورد مقایسه قرار گرفتند. طبق نتایج بدست آمده، سیر بهشهری از نظر عملکرد محصول با برگ و نیز عملکرد سوخ (بترتیب با ۱۳/۲۱ و ۱۰/۱۱ تن در هکتار) تفاوت بسیار معنی داری با سیر رقم رامهرمزی (بترتیب با ۸/۲۱ و ۵/۹۹ تن در هکتار) داشت. البته اختلاف درصد وزن خشک بین دو رقم نیز بسیار معنی دار شده و این بار رقم رامهرمزی (۴۵/۸٪) از رقم بهشهری (۳۲/۰٪) پیشی گرفت. در نهایت پارامتر عملکرد ماده خشک در واحد سطح، تفاوت معنی داری را بین دو رقم نشان نداد (۳/۲۳ تن در هکتار در رقم بهشهری و ۲/۷۵ تن در هکتار در رقم رامهرمزی). دو رقم مذکور از نظر تراکم بوته نیز واکنش متفاوتی داشتند. در حالی که بیشترین عملکرد و کیفیت سوخ و سیرچه در سیر رامهرمزی در تراکم کاشت ۲۰۰۰۰۰ بوته در هکتار به دست آمد، سیر بهشهری بیشترین عملکرد را در بیشترین تراکم کاشت، یعنی در ۴۰۰۰۰۰ بوته در هکتار تولید کرد. اما بهترین کیفیت سوخ و سیرچه با عملکرد نسبتاً خوب سیر بهشهری، در تراکم ۱۳۳۳۳۳ بوته در هکتار به دست آمد. با وجود تفاوتی که میان شرایط آب و هوایی

۳۱۸ / چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴

خوزستان و مازندران وجود دارد، سیر بهشهری این امکان را دارد که به خوبی رشد و نمو و سوخ دهی را در شرایط خوزستان به انجام برساند. البته نتیجه گیری قطعی نیاز به بررسی های تکمیلی دارد